

Allah'ın Gökte Olduğunun Delîli Nedir?

İlmi Araştırmalar ve Fetva Komisyonuna soruldu:

Soru: Allah'ın gökte olduğunun delîli nedir?

Cevap: Bu hususta, Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'ın akîdesi, Yüce Allah'ın gökte, Arş'ın üstünde olduğudur. Nitekim Allah subhânehu bunu, şu buyruklarıyla haber vermiştir: "Gökte olanın sizi yere geçirmeyeceğinden emin misiniz? O vakit yer çalkalanıp durur." [67/Mülk, 16] "Gökte olanın üzerinize taş yağdıran bir fırtına göndermeyeceğinden emin misiniz? O vakit bilirsiniz nasılmış uyarım." [67/Mülk, 17] "Güzel söz O'na yükselir, onu da amel-i sâlih yükseltir." [35/Fâtır, 10] Yine şöyle buyurur: "Gökten yere doğru işi O idare eder. Sonra da bu O'na yükselir." [32/Secde, 5] Tâ-Hâ sûresinde de şöyle buyurur: "Rahmân Arş üzerine istivâ buyurdu." [20/Tâ-Hâ, 5] Yine şöyle buyurdu: "Sizin rabbiniz o Allah'tır ki, gökleri ve yeri altı günde yarattı sonra da Arş üzerine istivâ buyurdu." [7/A'raf, 54] Allah'ın Arş'a istivâ ettiğine dâir âyetler Allah'ın Kitâbı'nda yedi yerde geçmektedir.

Hâricîlerle ilgili hadîste geçen Nebî sallallahu aleyhi ve sellem'in şu sözü de bunun delîlidir: "Ben gökte olanın emîni iken, sabah akşam göğün haberleri bana geliyorken, siz bana mı güvenmiyorsunuz?" [Sahîh-i Buhârî, el-Meğâzî (4351)] Yine Rasûl sallallahu aleyhi ve sellem'in Cârîye ile yaptığı şu konuşma da bunun delîlidir: Peygamberimiz 'Allah nerededir?' diye sormuş, Cârîye: 'Göktedir.' demişti. Sonra: 'Ben kimim?' buyurmuş. Cârîye: 'Sen Allah'ın rasûlüsün!' demişti. Bunun üzerine Nebî sallallahu aleyhi ve sellem: 'Onu azâd et. Çünkü o mü'minedir.' buyurdu. [Müslim, el-Mesâcid (537); Nesâî, es-Sehv (1218)] Yine şöyle buyurmuştur: "Merhametlilere Rahmân da merhamet eder. Siz yerdekilere merhamet edin ki gökteki de rize rahmet etsin." [Ahmed (2/160), Ebû Dâvûd (5/231 no: 4941), Tirmizî (4/324 no: 1924), İbn Ebî Şeybe (8/338), Hâkim (4/159), Beyhakî (9/41)] Tirmizî, bu hadîs sahîhtir der. Hâkim de hadîsi tashîh etmiş ve Zehebî de ona muvâfakat etmiştir. Bu konuda daha başka hadîsler de vardır.

Şeyhulislâm İbn Teymiyye şöyle der: "Ancak bunun ma'nâsı Allah'ın göğün içinde olduğu ve göklerin O'nu çevreleyip kuşattığı değildir. Şüphesiz ki bunu, ümmetin selefinden ve imamlarından hiçbiri söylememiştir. Bilakis onlar, Allah'ın göklerin üstünde Arş'ının üzerinde, yarattıklarından ayrı olduğunda ittifak etmişlerdir. Yarattığı şeylerde O'nun zâtından hiçbir şey olmadığı gibi, O'nun zâtında da yaratılmışlardan hiçbir şey yoktur." Daha sonra Şeyhulislâm İmâm Mâlik'den şöyle dediğini aktarır: "Şüphesiz Allah göğün üstündedir. İlmi ise her mekândadır. Her kim Allah'ın göğün içinde olduğuna, gök tarafından kuşatılmış ve çevrelenmiş olduğuna, O'nun Arş'a veya Arş'tan başka herhangi bir yaratılmışa muhtaç olduğuna, Arş'a istivâsının tıpkı mahlûkun kürsî üzerine istivâsı gibi olduğuna i'tikâd ederse, sapıktır, bid'atçıdır ve câhildir. Her kim de göklerin üstünde ibâdet olunan bir ilâh bulunmadığına, Arş'ın üzerinde kendisi için namaz kılınan ve secde edilen bir rab olmadığına, Muhammed'in mi'racda rabbine yükselmediğine, Kur'ân'ın O'nun yanından inmediğine i'tikâd ediyorsa, muattıldır, firavnîdir, sapıktır, bid'atçıdır."

Tevfik Allah'tandır. Peygamberimiz Muhammed'e, ailesine ve ashabına salât ve selam olsun.

Üye: Bekr Ebû Zeyd Üye: Sâlih el-Fevzân Nâib: Abdulazîz Âlu's-Şeyh Başkan: Abdulaziz b. Abdillâh
b. Bâz [Fetâvâ el-Lecnetu'd-Dâime 2/2/384-385]